

Sygn. akt – IX Ka 332/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5. września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu w składzie:

Przewodniczący – S.S.O. Jarosław Sobierajski

Sędziowie: S.S.O. Barbara Plewińska

S.S.O. Rafał Sadowski (spr.)

Protokolant – st. sekr. sąd. Magdalena Maćkiewicz

przy udziale Prokuratora Prok. Okręgowej w T. Grażyny Roszkowskiej

po rozpoznaniu w dniu 5. września 2013 r.

sprawy **S. K.** – oskarżonego z art. 270§1 kk,

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego,

od wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 27. lutego 2013 r., **sygn. akt II K 495/12**,

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie III. w ten sposób, że zasądzone tamże wynagrodzenie obrońcy z urzędu podwyższa do kwoty 672 (sześćset siedemdziesiąt dwa) zł (netto);

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Toruniu) na rzecz kancelarii adwokackiej adw. T. Ł. 516,60 (pięćset szesnaście złotych i sześćdziesiąt groszy) zł (brutto), tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

IV. obciąża oskarżonego kosztami procesu w postępowaniu odwoławczym, w tym opłatą w kwocie 120 (stu dwudziestu) zł.

Sygn. akt IX Ka 332/13

UZASADNIENIE

S. K. został oskarżony o to, że:

I/ w dniu 30 czerwca 2010 r. w na terenie Sądu Okręgowego w (...) przy ul. (...) w celu użycia za autentyczne posłużył się podrobionym dokumentem w ten sposób, że udostępnił swemu obrońcy dokumenty w języku ukraińskim rzekomo potwierdzające, iż w okresie od 22 sierpnia 2001 r. do 07 września 2001 r. przebywał w areszcie administracyjnym w mieście C. na Ukrainie, które to dokumenty obrońca dołączył jako dowód do wniosku o wznowienie postępowania w sprawie o sygn. akt(...), a następnie sam przesłał kolejną kopię dokumentu potwierdzającego nieprawdę w języku ukraińskim mającą potwierdzać powyższą tezę obrońcy do Sądu Apelacyjnego

tj. o czyn z art. 270 § 1 kk.

2/ w dniu 17 maja 2010 r. w na terenie Sądu Okręgowego w (...) przy ul. (...) w celu użycia za autentyczne posłużył się podrobionym dokumentem w ten sposób, że udostępnił swemu obrońcy dokumenty w języku ukraińskim rzekomo potwierdzające, iż w okresie od 22 sierpnia 2001 r. do 07 września 2001 r. przebywał w areszcie administracyjnym w mieście C. na Ukrainie, które to dokumenty obrońca dołączył jako dowód do wniosku o wznowienie postępowania w sprawie o sygn. akt (...)

tj. o czyn z art. 270 §1 kk.

Sąd Rejonowy w Toruniu wyrokiem z dnia 27 lutego 2012 roku (sygn. akt II K 495/12):

I. uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów, z tym odmiennym ustaleniem, iż działał on ciągiem przestępstw z art. 270 § 1 kk i za to w myśl art. 91§1 kk na podstawie art. 270 § 1 kk wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem opłaty sądowej i obciążył go wydatkami postępowania;

III. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. T. Ł. kwotę 504 (pięćset cztery) złote powiększoną o należną stawkę podatku VAT tytułem zwrotu kosztów obrony udzielonej oskarżonemu z urzędu.

Od powyższego wyroku **apelację wniósł obrońca oskarżonego zaskarżając wyrok w zakresie orzeczenia o karze i kosztach procesu.**

Wyrokowi zarzucił:

1. rażąco niewspółmierność orzeczenia o karze polegającą na wymierzeniu kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, gdy zachodzą podstawy do zastosowania dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia kary na okres 5 lat tytułem próby,
2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku poprzez błędne przyjęcie, że oskarżony ma stałe źródło dochodów i nie powinien mieć problemów z pozyskaniem środków na pokrycie należności sądowych, gdy w rzeczywistości oskarżony pracuje jedynie dorywczo, ma na utrzymaniu konkubinę oraz dzieci, co spowodowało niezasadne obciążenie go opłatą sądową i nie zastosowaniem przepisu art. 624 §1 kpk,
3. naruszenie przepisów postępowania które mogło mieć wpływ na treść wyroku tj. § 16 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 roku (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.) poprzez niewłaściwe wyliczenie stawki minimalnej przysługującej obrońcy z urzędu, która to stawka powinna zostać powiększona o 20 % za każdy kolejny termin rozprawy, których to terminów było 3 w dniach 17.12.2012 r., 28.01.2013 r. oraz 27.02.2013 r., co daje łączną kwotę kosztów obrony udzielonej z urzędu w wysokości 672 złote podlegającą powiększeniu o należną stawkę podatku VAT.

W związku z powyższymi zarzutami obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku:

1. w punkcie pierwszym poprzez zastosowanie wobec oskarżonego warunkowego zawieszenia wykonania wymierzonej mu kary pozbawienia wolności na okres próby 5 lat,
2. w punkcie drugim poprzez zwolnienie oskarżonego od opłaty sądowej i wydatków postępowania,
3. w punkcie trzecim poprzez zasądzenie na rzecz adw. T. Ł. kosztów obrony udzielonej oskarżonemu z urzędu w kwocie 672 złote powiększonej o należny podatek VAT.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego była co do zasady pozbawiona słuszności choć uwzględnić należało zarzut błędnego ustalenia wysokości przysługującego obrońcy wynagrodzenia za obronę oskarżonego przed Sądem Rejonowym i w tym zakresie zaskarżony wyrok został zmieniony zgodnie z wnioskiem apelacji.

Rozstrzygnięcie sądu meriti jest wynikiem rzetelnej i poprawnej oceny dowodów, które potwierdziły winę oskarżonego w zakresie obu zarzuconych mu czynów. Chodzi mianowicie o dowody z dokumentów, na które powołał się sąd I instancji (zwłaszcza te uzyskane w drodze pomocy prawnej z Ukrainy) a także wyjaśnienia oskarżonego, który przyznał się do winy. Obrońca nie kwestionował ustaleń faktycznych stanowiących podstawę przypisania oskarżonemu popełnienia ciągu przestępstw z art. 270 §1 kk. Na rozprawie apelacyjnej podniósł jedynie zarzut jakoby oskarżony popełnił zarzucane mu czyny działając w ramach kontratypu, ale zarzut tego rodzaju nie zasługuje na uwzględnienie gdyż sąd odwoławczy nie dostrzega wadliwości ocen i wniosków sądu I instancji. Bardziej konkretne odniesienie się do zarzutu obrońcy jest trudne gdyż obrońca nie sprecyzował o jaki ewentualnie kontratyp miałyby chodzić i jakie okoliczności za nim przemawiały. Sąd odwoławczy nie znajdując żadnych podstaw by przyjąć działanie oskarżonego w ramach kontratypu, uznał zarzut skarżącego w tym zakresie za pozbawiony słuszności.

Obrońca zaskarżył wyrok Sądu Rejonowego kwestionując orzeczenie o karze podnosząc, że oskarżonemu za przypisany mu ciąg przestępstw należało wymierzyć karę z warunkowym zawieszeniem wykonania, jednak zarzut ten okazał się nietrafny.

Sąd meriti wymierzając oskarżonemu karę uwzględnił w sposób należyty wszystkie dyrektywy wymiaru kary określone w art. 53 kk, decydując natomiast o braku podstaw do warunkowego zawieszenia jej wykonania, wziął pod uwagę przesłanki z art. 69 § 1 i 2 kk. Swoje stanowisko Sąd Rejonowy rzeczowo uzasadnił wskazując na występujące w sprawie okoliczności determinujące przyjęty kształt kary. Uwzględnił przy tym przyznanie się oskarżonego do winy jako okoliczność łagodzącą oraz prawidłowo – wbrew odmiennym twierdzeniom obrońcy - ocenił stopień winy oskarżonego i stopień szkodliwości społecznej jego czynów dostosowując do nich rodzaj i wymiar kary. Sąd I instancji miał też baczenie na fakt, że oskarżony popełnił przypisane mu czyny działając w ramach ciągu przestępstw.

Nie ma racji skarżący twierdząc, że orzeczona kara przekracza stopień społecznej szkodliwości jego czynów, który w ocenie skarżącego był niewielki. Szkodliwość ta była duża zważywszy, że oskarżony działał z wyrachowaniem a swoimi zachowaniami zamierzał, bez żadnych skrupułów, bezprawnie wpłynąć na tok postępowania sądowego dążąc do nieuzasadnionego wznowienia postępowań w prawomocnie zakończonych sprawach karnych, w których został skazany. Okoliczności, że ostatecznie nie doszło do wznowienia postępowania, co zdaniem obrońcy świadczyło o niskiej społecznej szkodliwości czynów oskarżonego, nie sposób traktować jako działającej na korzyść oskarżonego jeśli zważyć, że brak wznowienia postępowań nie był zasługą oskarżonego tylko ujawnienia jego przestępstwa. Niezasadnie skarżący podnosi też, że społeczną szkodliwość czynów oskarżonego obniża to, że wymiar sprawiedliwości i społeczeństwo - z uwagi na brak wznowienia - nie odniosły żadnych negatywnych konsekwencji. Skarżący pomija, że działania oskarżonego zapoczątkowały szereg (zupełnie nieuzasadnionych) czynności sądowych i urzędowych zmierzających do zweryfikowania prawdziwości twierdzeń oskarżonego przytaczanych przez niego celem wznowienia postępowań. Oskarżony zaangażował niepotrzebnie sądy i instytucje państwowe (w tym Ministerstwo Sprawiedliwości) jak i instytucje ukraińskie (sąd i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych). Powyższe świadczy niewątpliwie o tym, że stopień społecznej szkodliwości przypisanych mu czynów- zważywszy na okoliczności ich popełniania – był wysoki.

Zasadnie też Sąd Rejonowy przyjął, że w wypadku oskarżonego brak było podstaw do warunkowego zawieszenia wymierzonej mu kary. W istocie bowiem dotychczasowa postawa oskarżonego, który był już ośmiokrotnie karany i to za przestępstwa różnego rodzaju choć generalnie przeciwko mieniu, nie pozwalały na zastosowanie wobec niego instytucji z art. 69 kk. Dotychczas zapadłe wyroki i orzekane kary (w niemałej przecież wysokości), nie skłoniły oskarżonego do przestrzegania prawa. Nawet po wymierzeniu mu w sprawie(...)wysokiej kary (6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności) czy jeszcze wyższej orzeczonej wyrokiem łącznym (9 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności) oskarżony nie zaniechał podejmowania przestępczych zachowań. Co więcej, wychowawczo na oskarżonego nie

wpłynęły też pobyty w zakładach karnych. Ilość popełnionych przez oskarżonego przestępstw oraz fakt, że dopuszcza się ich regularnie od 2003 roku przekonuje, że oskarżony jest sprawcą niepoprawnym i zdemoralizowanym.

Brak jest zatem najmniejszych podstaw do twierdzenia, iż orzeczenie w niniejszej sprawie kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania spełniłoby swoje cele. Oskarżony prezentuje lekceważący stosunek do wydawanych wobec niego wyroków i orzekanych kar a ilość popełnionych do tej pory przestępstw oraz okoliczności w jakich czyny te były popełniane prowadzą o wniosku, iż jego resocjalizacja winna być prowadzona w warunkach izolacji. Względ na potrzebę zapewnienia realizacji celów wychowawczych i prewencyjnych sprzeciwiał się warunkowemu zawieszeniu wymierzonej oskarżonemu kary.

Okoliczność, że oskarżony przebywając na wolności pomaga swojej konkubinie i płaci alimenty na syna nie uzasadniała orzeczenia kary z warunkowym zawieszaniem wykonania. Biorąc pod uwagę dotychczasową postawę oskarżonego, oczekiwanie przez niego, że sygnalizowana przez niego potrzeba otoczenia opieką swoich najbliższych doprowadzi do złagodzenia orzeczenia o karze było oczekiwaniem oczywiście nieuprawnionym skoro sam oskarżony nie zrobił do tej pory nic by sprostać obowiązkowi opieki nad synem i konkubiną. Świadomość konieczności zapewnienia im środków utrzymania nie powstrzymała oskarżonego przed popełnieniem kolejnych z rzędu przestępstw i to nawet w sytuacji kiedy wymierzono mu szereg bezwzględnych kar pozbawienia wolności.

Nie ma też racji skarżący podnosząc, że sąd meriti błędnie oceniając sytuację majątkową oskarżonego niezasadnie przyjął, że osiągnane przez niego dochody pozwalają na obciążenie go kosztami postępowania. Według obrońcy oskarżonego należało zwolnić od kosztów sądowych ale tego przekonania nie można podzielić. Zwolnić od kosztów sądowych można jedynie gdy istnieją podstawy do uznania, że uiszczenie kosztów byłoby dla oskarżonego zbyt uciążliwe ze względu na jego sytuację rodzinną, majątkową i wysokość dochodów. Tymczasem oskarżony, co sam przyznał, osiąga dochód miesięczny w wysokości około 2.000 złotych. Poza tym jego możliwości zarobkowe nie są ograniczone. Oskarżony posiada więc środki potrzebne na pokrycie kosztów sądowych a oceny tej nie zmienia fakt, że ma na swoim utrzymaniu konkubinę i dziecko. Oskarżony –biorąc pod uwagę wysokość uzyskiwanych przez niego dochodów - jest w stanie uiszczyć koszty sądowe powstałe w niniejszej sprawie bez uszczerbku w niezbędnym utrzymaniu siebie i swojej rodziny i nie ma żadnego znaczenia okoliczność, że dochody uzyskuje on z prac dorywczych. Rzecz bowiem w tym, że osiąga stały miesięczny dochód a jego wysokość – oceniania rozsądnie -pozwala mu na pokrycie kosztów sądowych.

Trafnie natomiast obrońca wytknął sądowi meriti wadliwość orzeczenia o przyznanych mu kosztach obrony oskarżonego polegającą na zasądzeniu zbyt niskiej kwoty z tego tytułu. Obrońcy należy się wynagrodzenie w wysokości 672 złote na co składa się stawka minimalna w wysokości 420 złote powiększona o 20% za każde stawiennictwo na każdy kolejny termin rozprawy. Terminy przed Sądem Rejonowym były trzy (17.12.2012 r., 28.01.2013 r. oraz 27.02.2012 r.), co oznacza, że stawkę minimalną należało powiększyć o kwotę 252 złote (3 x 84 złote), co dało łącznie wynagrodzenie w wysokości 672 złote. W związku z powyższym sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok w punkcie III w ten sposób, że zasądzone tamże wynagrodzenie obrońcy z urzędu podwyższył do kwoty 672 złote.

W pozostałym zakresie Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy albowiem nie wystąpiły żadne uchybienia stanowiące bezwzględne przyczyny odwoławcze będące podstawą do uchylenia wyroku z urzędu bądź też jego zmiany w dalszej części.

O kosztach procesu w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie art. 627 kpk w zw. z art. 634 kpk obciążając oskarżonego tymi kosztami, w tym opłatą sądową za drugą instancję w wysokości 120 złotych obliczoną w myśl art. 8 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych, albowiem jego sytuacja majątkowa na to pozwalała.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu orzeczono w oparciu o przepisy § 14 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie

oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r., Nr 163 poz. 1348 ze zm.).